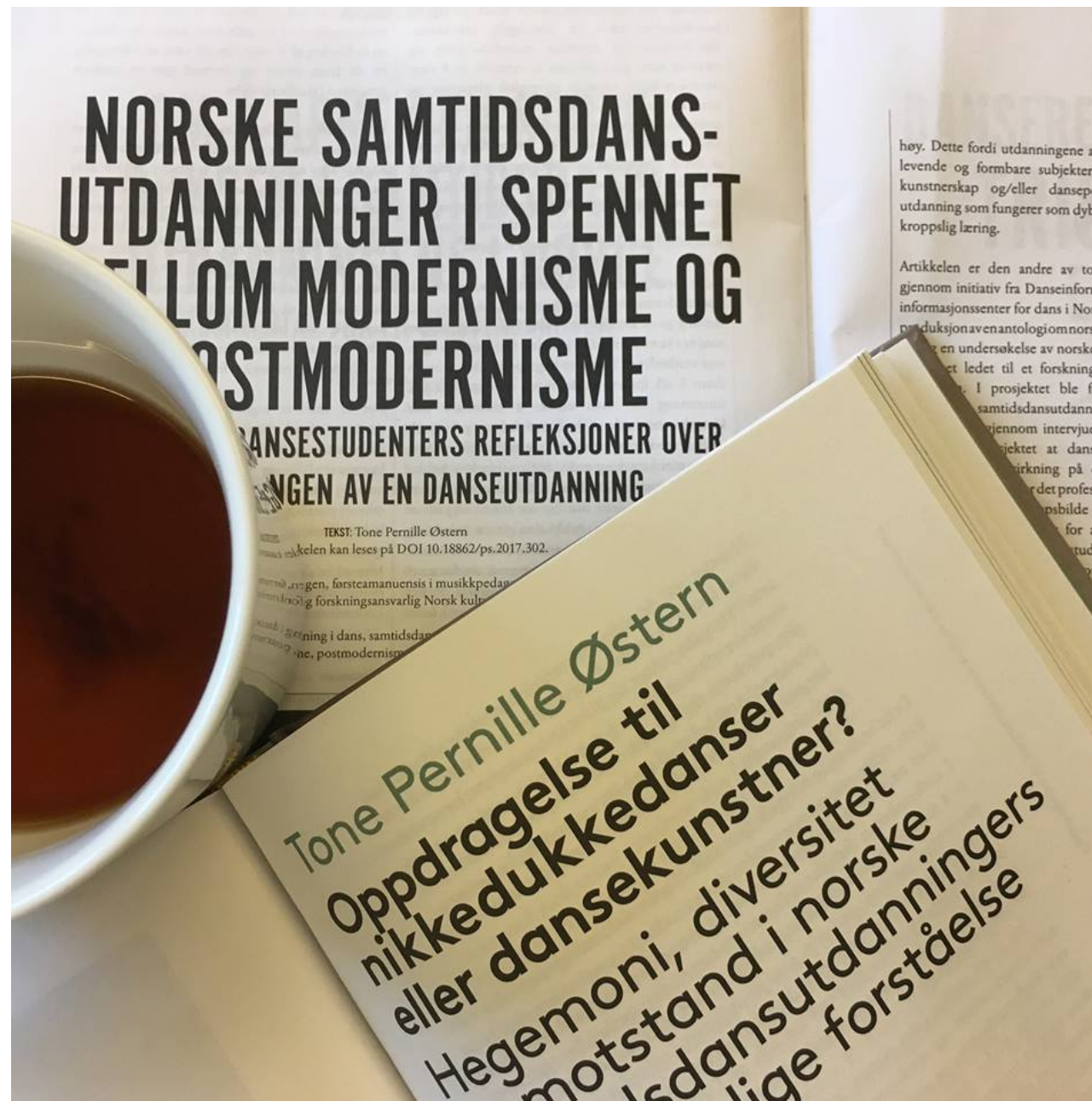

01.11.2017

Bakgrunn

Våren 2015 ble jeg kontaktet av Danseinformasjonen med forespørsel om å bidra med en artikkel inn i en kommende antologi om norsk dansekunst. Danseinformasjonen ønsker en artikkel med fokus på en undersøkelsene av bland annet spørsmålene:

Hvordan står de ulike utdanningenes tilnærming til tradisjon kontra kunstnerisk nyskaping, eller praksis kontra teori? Hvordan veker de ulike utdanningene kompetanseområder som å utøve, og å skape kontra oppleve og vurdere/reflektere, og har det vært bevegelse mellom disse områdene? Artikkelen vil også undersøke sammenhengen mellom utdanningene og kunstfeltet, samt deres samfunnsmandat.

Dialog med og godkjenning fra NSD Norsk Senter for Forskningsdata

Kun fokus på utdanninger i moderne og samtidsdans

INKLUDERT

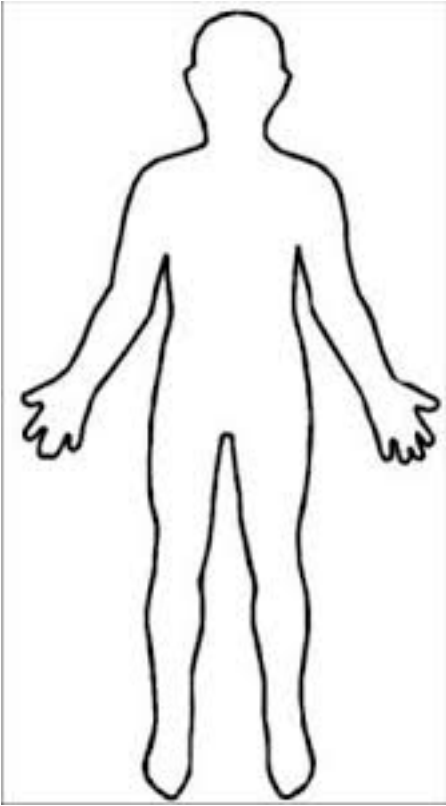
- webpresentasjoner (utdanningens eget uttrykk om utdanningen)
- intervjuer med tidligere elever (opplevd læreplan)
- spørreskjema nordiske kolleger (blikk fra kolleger utenfra)

EKSKLUDERT i dette prosjektet – men svært sentrale videre forskningsfokus

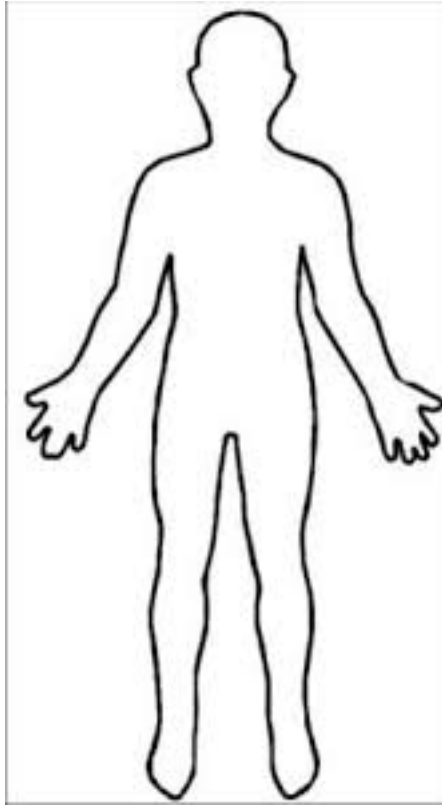
- Lærere (gjennomført læreplan)
- Ledelse (ledelse har svært stor betydning for utdanningsvirksomhet)

Kjennetegn kvalitativ forskning

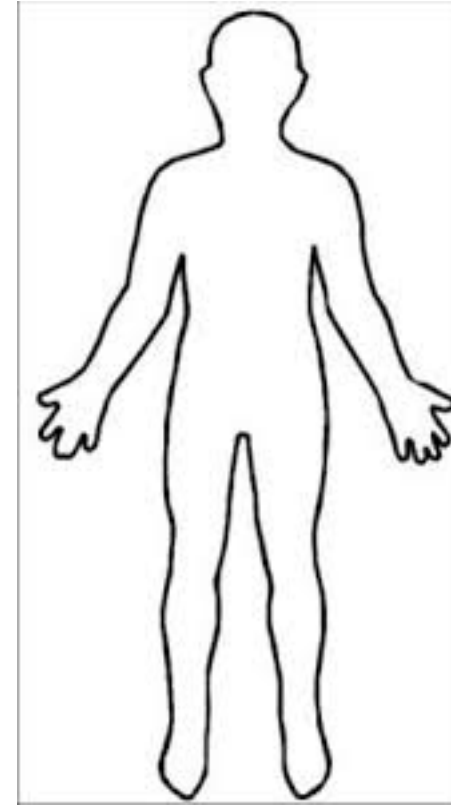
- Mening
- Forståelse, dybde
- Situert (både deltakere og forsker) (kropp, kontekst, kultur)
- Språk
- Anti-essensialistisk (kunnskapen konstrueres, kreves transparens)
- Kritisk
- Selv-refleksiv og transparent
- Ufullstendig og delvis

Utdanningskroppen
(utdanningsfeltet)

Forskerkroppen

Dansestudentkroppen

Dansestudentkroppen

Sterke opplevelser med lang varighet

Danseutdanningene har hatt en sterk påvirkning på dansernes liv, både profesjonelt og ut over det profesjonelle, for eksempel når det gjelder kroppsbilde og selvoppfatning.

Læringsprosessene studentene går gjennom, er kroppslige og fungerer som dybdelæring.

Kroppslig læring

Ikke bare grovmotorisk læring med synlige bevegelser, men de somatiske bevegelser som skjer dypt inne i og mellom kropp: sansninger, anelser, kroppsstemninger og følelser.

Bevegelse, tenkning, affekter og følelser er parallelle aktiviteter.

Dermed aktiveres formingen av selv- og kroppsilde, på en potensielt positiv og styrkende eller negativ og destruktiv måte, i det man tar del i kroppslige læreprosesser.

Å undervise dans innebærer altså å utøve sterk påvirkning på dansernes selv.

Det de har opplevd, har de opplevd i og med kroppen, og det er også en grunn til at påvirkningen oppleves så sterk.

Kritisk dansepedagogisk forståelse blir svært viktig, idet de kroppslige læreprosessene er dyptgripende, og ikke bare former kroppen, men også selvet.

Nettopp fordi denne innlæringen er kroppslig, og dermed griper inn i danseren på komplekse og multidimensjonale måter, fungerer den som dybdelæring med langvarig virkning

Utdanningskroppen (utdanningsfeltet)

Stor makt til å forme dansestudentenes dansefaglige og personlige utvikling

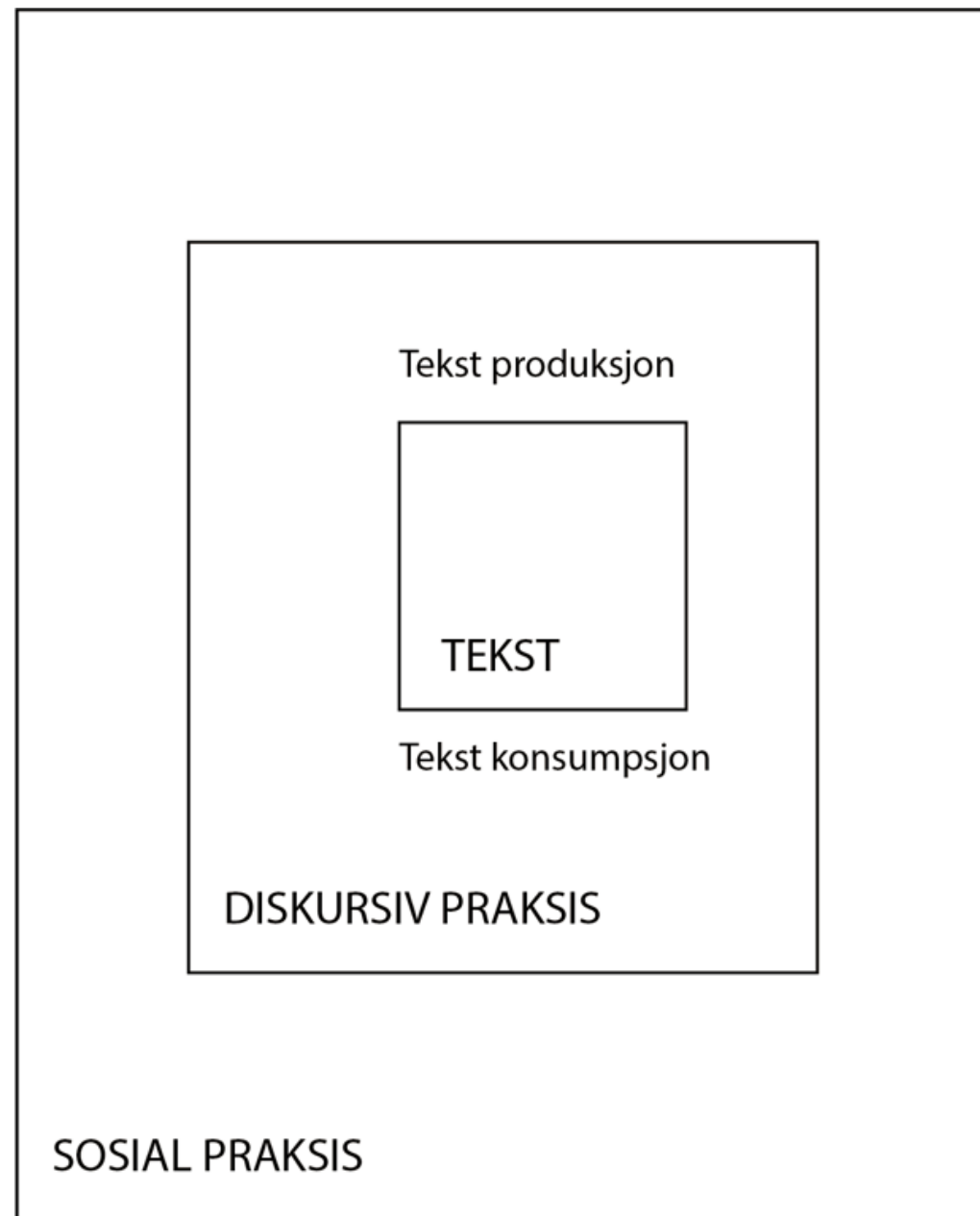
Diskurser

- Språklige og sosiale betydningsskapende strukturer som “snakker gjennom” tekst/sosial praksis. Diskursene er upersonlige, og i en diskursanalyse er fokus på hvilke diskurser som viser gjennom språkbruk og sosial praksis.
- Fairclough: diskurser er både *konstituerende* og *konstituerte*. Dvs vi er ikke slaver av diskursene, men kan endre dem

- Faircloughs tredimensjonale rammeverket som diskurser konstitueres gjennom:
- Tekstdimensjonen: Teksten som sådan
- Diskursiv praksis: Produksjon og tolkning av teksten
- Sosial praksis: Den sosiale konteksten som teksten er en del av

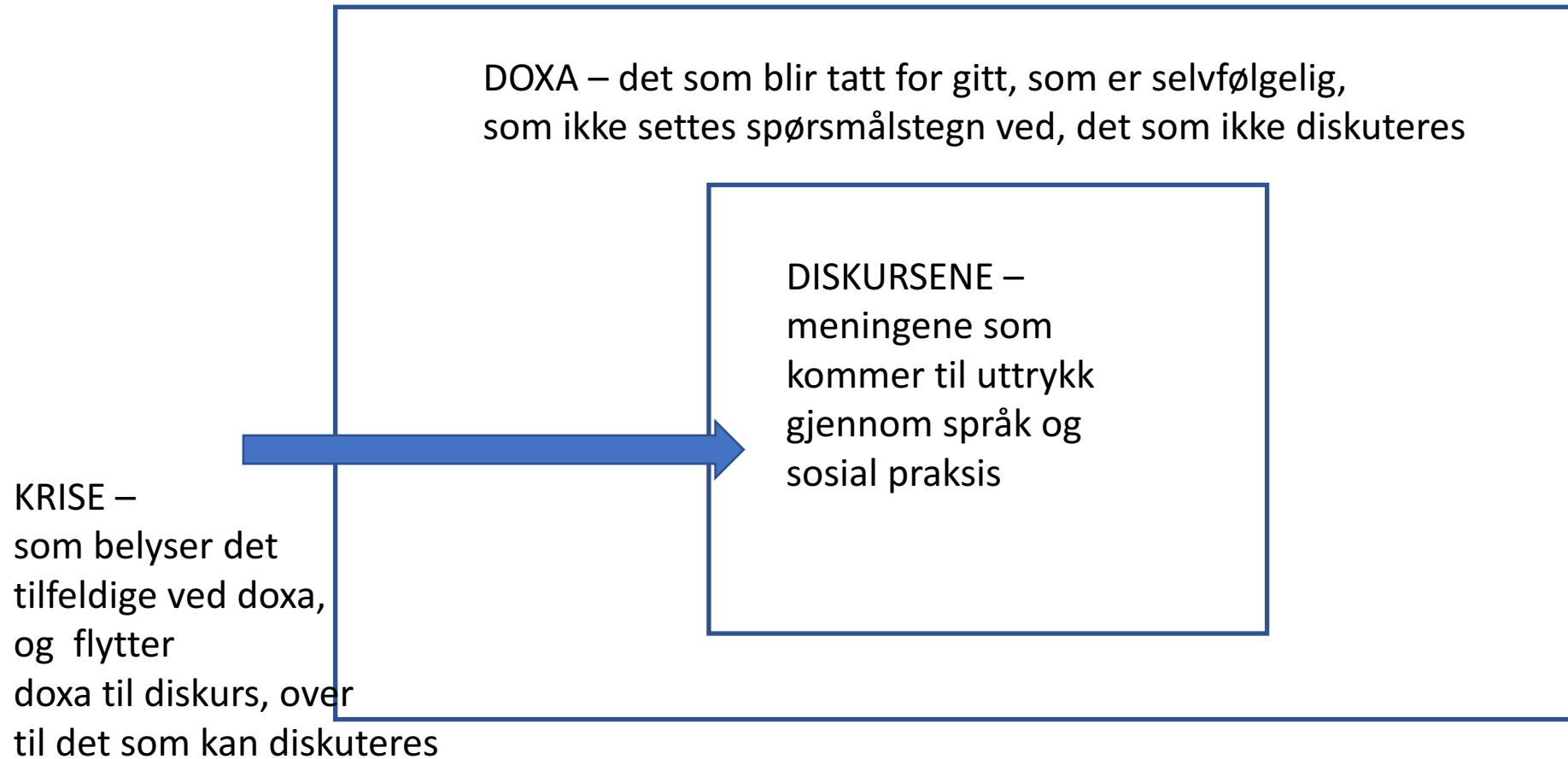
(Fairclough, 1989, s. 25).

01.11.2017

Bourdieu (1977):

- Et felt (høyere utdanning i samtidsdans)

Å artikulere det som ligger i DOXA oppfattes ofte som uhørt.

.

Fra DOXA til DISKURS som kan diskuteres: “ballett, jazzdans, moderne”

- Sammensetningen ”klassisk ballett, jazzdans og moderne” når det kommer til teknisk trening i dans fremstår som en vedtatt og naturalisert sannhet i det norske danseutdanningsmiljøet, også i samtidsdansutdanninger

Forskerkroppen

Kunstner-forsker

- Jeg forsker innenfra praksis, kjenner godt feltet innenfra
- Praktiserer dobbel metodologi: innefor et fagfelt og utenfor i et fagfellesskap
- Opptatt av samtiden

(Kunstfag)didaktikk

Meningsskaping

Læring

Undervisning

Selander (2017)

Didaktikk i det **senmoderne** samfunn

Læreplan/styringsdokumenter

Faglig innhold

Student/lærer

Distribuerte ressurser for læring

Prosjektet

- Har bidratt til å flytte noen aspekter fra doxa til diskurs, som muliggjør diskusjon
- Peker på utdanningsinstitusjonene ikke bare som kunstinstitusjoner men som utdanningsinstitusjoner med alt hva det innebærer av makt
- Peker på de sterke formende opplevelsene det er å ta en danseutdanning, fordi kroppslig læring står sentralt
- Peker på kraften i forskning, og behovet for mer forskning
- Feltet er fortsatt svært personlig, og i en profesjonsaliseringsprosess

Artikkel 1:

Østern, T.P. (2016). "Oppdragelse til nikkedukkedanser eller dansekunster? Hegemoni, diversitet og motstand i norske samtidsdansutdanningers dansefaglige forståelse" i Svendal, S.Ø. (red.) *Bevegelser – Norsk dansekunst i 20 år*, Skald forlag.

Artikkel 2:

Østern, T.P. (2017). "Norske samtidsdansutdanninger i spennet mellom modernisme og postmodernisme – tidligere dansestudenters refleksjoner over påvirkningen av en danseutdanning" i *På Spissen* (2), s. 1-23

- Moderne vs. postmoderne pedagogiske og estetiske paradigmer side om side – en utfordring?
Refleksjon rundt kontrasterende paradigmer?
- Er det kolliderende og uavklarte forventninger til danseutdanningene?
- Hvordan utøves den eksemplifiserende og modellerende didaktikken og pedagogikken i høyere danseutdanninger?
Hvordan står dansepedagogikken som vitens- og praksisfelt i høyere danseutdanninger i Norge?
- Hvilken dansefaglighet uttrykker institusjonene?

Referanser

Bourdieu, P. (1977). *Outline of a theory of practice* (R. Nice, Övers.). Cambridge: Cambridge University Press.

Fairclough, N. (1992/2008): *Kritisk diskursanalyse*. Oversatt av E.H. Jensen. København: Hans Reitzels Forlag

Selander, S. (2017). *Didaktiken efter Vygotskij. Design för lärande*. Stockholm: Liber.

Østern, T.P. (2016). Oppdragelse til nikkedukkedanser eller dansekunstner? Hegemoni, diversitet og motstand i norske samtidsdansutdanningers dansefaglige forståelser. I S. Øverås Svendal (red.), *Bevegelser - Norsk dansekunst i 20 år* (s. 207-307). Leikanger: Skald forlag.

Østern, T.P (2017). Norske samtidsdansutdanninger i spennet mellom modernisme og postmodernisme – tidligere dansestudenters refleksjoner over påvirkningen av en danseutdanning. *På Spissen*, 2017 (2), 1-23.